

JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENTET

Vi er på vei

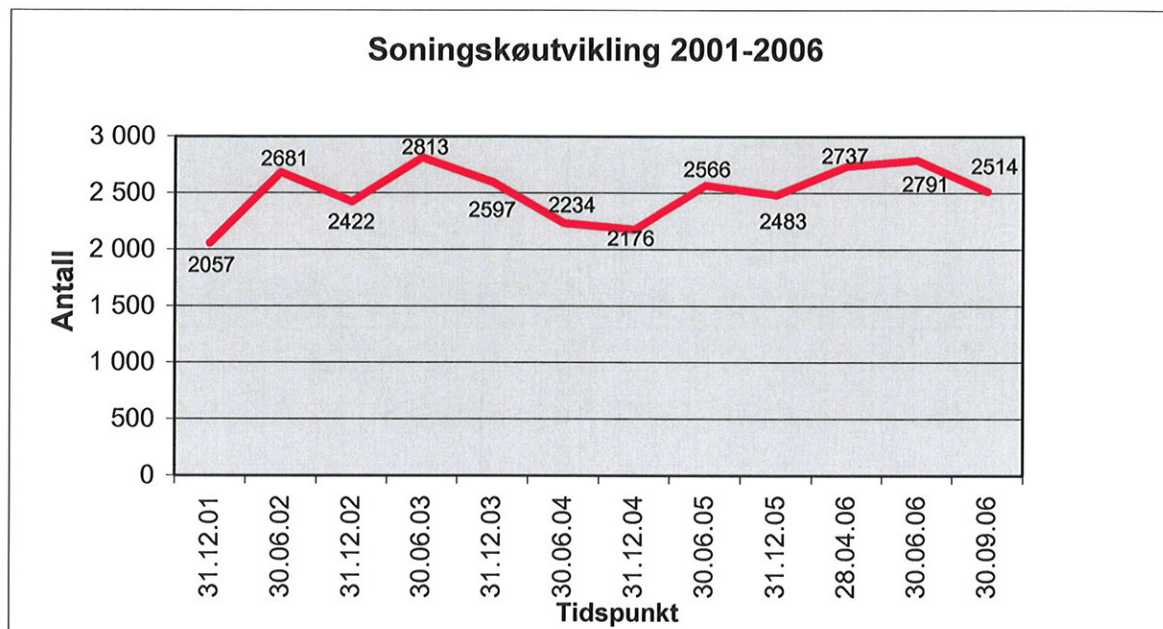
Saksgangen går raskere, oppklaringsprosenten øker og soningskøen reduseres. Regjeringen har satt inn tiltak innen justissektoren i tråd med Soria Moria erklæringen. Hos politiet og i domstolene er saksbehandlingstiden redusert. Saksbehandlingen er innenfor målsetningen for oppklarte forbrytelser generelt, for de særskilte voldssakene med påtalefrist, og saker der mistenkte var under 18 år ved gjerningstidspunktet. I tillegg er beholdningen av eldre restanser kraftig redusert. Samtidig stiger oppklaringsprosenten og det er færre som står i kø før soning.

Følgende fremstilling gir oversikt over oppklaringsprosent, saksbehandlingstid:

	31.12.2004	31.12.2005	30.06.2006	MERKNAD
POLITI				
Oppklaringsprosent - forbrytelser	36 %	36,2 %	39,7 %	Måltall for 2006 og 2007 er 38 %. Selv om oppklaringsprosenten erfaringsmessig er vesentlig høyere første halvår, er det grunn til å vente en bedring også for året sett under ett.
Saksbehandlingstider - gjennomsnitt				
Oppklarte forbrytelser	153	128	111	Pr. 30.06.06 er tallene innenfor fristen på 120 dager. Halvårstallene har på dette området vært noenlunde sammenfallende med resultatene ved årets slutt.
Voldssaker – frist 90 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet	141	99	83	Pr. 30.06.06 er tallene for politiet innenfor fristen på 90 dager. I underkant av 68 % av de oppklarte voldssakene var innenfor fristen
Saker der gjerningspersonen var under 18 år på gjerningstidspunktet er påtalefristen 6 uker	77	52	41	Pr. 30.06.06 er tallene innenfor fristen på 6 uker. Av de oppklarte sakene var ca. 70 % innenfor fristen.
Restanser eldre enn 6 mnd.	24 328	18 438	16 969	Det har vært en nedgang i restanser eldre enn 6 måneder de siste tre årene, og denne nedgangen fortsatte i første halvår 2006. Disse eldre restansene er nå på sitt laveste nivå siden 1999.
DOMSTOLER				
Tingrettene				
Saksbehandlingstid - straffesaker i meddomsrett	3,5	3,2	2,5	Pr. 30.06.06 er tallene innenfor målet på 3 måneder.
Saksbehandlingstid - tvistemål	6,9	7	5,5	Pr. 30.06.06 er tallene innenfor målet på 6 måneder.
Lagmannsrettene				
Saksbehandlingstid - sivile ankesaker	10	9,8	7	Måltall er 6 mnd. Antall behandlede sivile ankesaker har i 2006 økt med 5,6 % i forhold til første halvår 2005 som har ført til en nedgang i beholdningen på sivile ankesaker på 9,2 %. Dette skyldes primært også den særlige innsatsen for restansenedarbeiding i Gulating lagmannsrett.

Saksbehandlingstid - lagrettesaker	4,8	5,2	5,3	Lagmannsrettene har behandlet vesentlig flere lagrettesaker enn det er kommet inn første halvår 2006. Ingen av domstolene i andre instans er innenfor målet om tre måneder gjennomsnittlig saksbehandlingstid for lagrettesakene.
Saksbehandlingstid - meddomsrettssaker	5,2	5,1	4,4	Ingen av domstolene er innenfor målet om tre måneder gjennomsnittlig saksbehandlingstid. Restansene har økt når det gjelder meddomsrettssaker på grunn av økt saksmengde.

Soningskø:

Antall dommer i kø pr.15.12.2006:

	28.04.06	30.06.06	01.09.06	30.09.06	31.10.06	24.11.06	01.12.06	08.12.06	15.12.06
Kø ubetinget fengselsstraff	2737	2791	2687	2514	2342	2269	2353	2358	2350
Nye dommer	755	665	680	766	823	823	767	748	779
Soningsutsettelse	563	486	453	419	427	458	476	493	502
Etterlyst	453	472	494	563	540	540	540	540	540
TOTALT	4508	4414	4314	4262	4132	4090	4136	4139	4171
Kø bøtesoning	2580	2665	2747	2606	2722	2828	2796	2792	2848
Nye saker	336	482	375	624	502	402	499	797	748
Soningsutsettelse	68	63	53	45	40	38	35	33	40
Etterlyst	266	329	337	392	405	405	405	405	405
TOTALT	3250	3539	3512	3667	3669	3673	3735	4027	4041
Kø samfunnsstraff	252	306	351	287	259	263	265	292	279
Nye dommer	366	412	320	337	378	399	389	373	397
Soningsutsettelse	5	9	8	9	7	7	7	6	6
Etterlyst	1)	2	2	2	1	1	1	1	1
TOTALT	623	729	681	635	645	670	662	672	683

1) Noen får saker inkludert i etterlyst for ubetinget.

Etterlyst-tallene pr 01.09. er fra 09.08, tallene pr 30.09. er fra 04.10, tallene pr 31.10, 03.11, 24.11, 01.12, 08.12. og 15.12. er fra 18.10.)

Positiv utvikling i antall anmeldelser

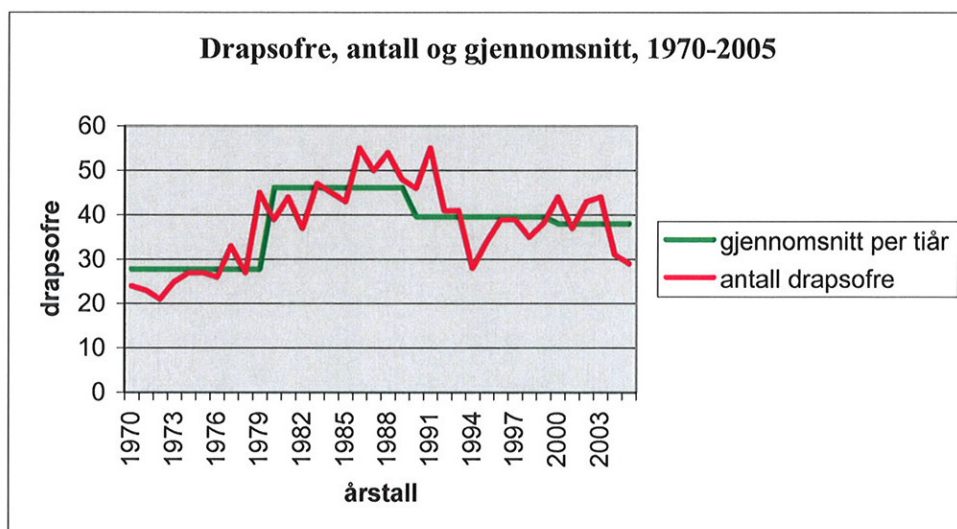
Det ble anmeldt om lag 275 000 forbrytelser i 2005. Dette innebærer at tendensen med nedgang i antall anmeldelser siden 2002 fortsetter. Sammenliknet med 2004 er nedgangen på 5,5 % totalt sett og 8 % for forbrytelser. Når det gjelder vinningskriminalitet har antall anmeldelser gått ned med om lag 7 % siden 2001. Omfanget av økonomisk kriminalitet ser ut til å være stabilt i henhold til anmeldelsestallene. Det samme gjelder voldskriminalitet.

	2001	2002	2003	2004	2005	Endring i % 01-05	Endring i % 04-05
I alt	417 166	437 250	420 762	407 377	394 301	-5,5	-3,2
- Forbrytelse	299 714	319 523	303 824	287 821	275 684	-8,0	-4,2
- Forseelse	117 452	117 727	116 938	119 556	118 617	1,0	-0,8
Økonomisk kriminalitet	8 014	7 950	15 951	7 915	8 097	1,0	2,3
Annen vinningskriminalitet	207 041	226 285	214 973	206 250	192 369	-7,1	-6,7
Voldskriminalitet	24 180	25 289	24 478	24 874	25 064	3,7	0,8
Seksualkriminalitet	3 058	3 142	3 322	3 608	3 311	8,3	-8,2
Narkotikakriminalitet	46 251	45 092	36 657	37 259	37 597	-18,7	0,9
Skadeverk	25 396	22 809	21 618	20 345	20 908	-17,7	2,8
Trafikkriminalitet	57 202	59 339	59 537	62 606	61 825	8,1	-1,2
Annen kriminalitet ¹	46 024	47 344	44 226	44 520	45 130	-1,9	1,4

¹ Inkludert miljø- og arbeidsmiljøkriminalitet

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Når det gjelder drap registrerte politiet 29 drapsofre i 2005. Dette er en nedgang på to siden 2004 og 15 siden 2003. Gjennomsnittlig har det blitt registrert 38 drap i året siden år 2000. Endringene i løpet av de to siste ti-årene er ikke store, man kan imidlertid se en tydelig bedring siden 1980-tallet hvor det ble registrert i gjennomsnitt 46 drap i året.

Kilde: Kripos

Antall grove ran er kraftig redusert, særlig siste år. Det ble i 2005 registrert 365 anmeldelser for grovt ran, mot ca. 450 i årene før-

	2001	2002	2003	2004	2005	Endring 01/05	Endring 04/05
Grovt ran	459	425	453	444	365	- 20,5%	- 17,8%

Kilde: SSB

Vi er på vei

Justispolitiske saker regjeringen har levert i 2006:

Styrket kriminalomsorg:

- Regjeringen la 15. mai frem forslag til tiltak for avvikling av soningskøen innen 2009.
- Etablering av 316 nye fengselsplasser i 2006-07.
- Etablering av flere varetektsplasser og økt bruk av varetekstssurrogat.
- Styrket innhold i soningen. Blant annet i form av bedre utdannings-, bibliotek- og helsetilbud.
- Prøveordning med narkotikaprogram med domsstolskontroll i Bergen og Oslo. Prøveordningen vurderes utvidet.
- Økt bruk av soning i institusjon for innsatte med rusmiddelproblemer, lettere psykiske problemer, adferdsforstyrrelser og tilpasningsproblemer.
- Raskere overføring til hjemlandet for utenlandske innsatte.
- Økt bruk av dublering og fremskutt løslatelse.
- Ekstraordinært aspirantopptak ved Kriminalomsorgens utdanningscenter.

Alternative tiltak og innhold i soningen:

- Styrke bemanningen ved friomsorgskontorene for å redusere køen av samfunnsstraffdommer.
- Stortingsmelding om alternative straffereaksjoner overfor unge lovbrøyttere.
- Vurdere om straffeloven på lengre sikt skal gi domstolen hjemmel til å dømme unge lovbrøyttere under 18 år til opphold i institusjon i stedet for fengselsstraff.
- Regjeringen vil vurdere forbud mot varetekt av personer under 16 år.
- Åpen soning for unge lovbrøyttere der vilkårene er til stede.
- Økt bruk av samfunnsstraff for unge lovbrøyttere.
- Obligatorisk mekling i konfliktråd for unge lovbrøyttere.
- Regjeringen går inn for å utvikle rutiner for hvordan foreldre, politi, barnevern, skole, helsevesen, domstoler og kriminalomsorgen skal samarbeide når barn og unge bryter loven.
- Regjeringen arbeider med en nasjonal opptrappingsplan for rusfeltet.
- Tiltak for tilbakeføring til samfunnet etter soning.

Hurtigere straffesakskjede:

- Styrking av ofrenes stilling i straffesaker. Fornærmedeutvalgets utredning på høring.
- Høring på rapport som anbefaler bedre oppfølging av vitner i alle ledd i straffesaksprosessen.
- Vitnestøtteprosjekt i Trondheim tingrett og Oslo tingrett for å gi vitner bedre trygghet.
- Økt bruk av DNA i strafferettspleien.
- Arbeidsgruppe nedsatt for evaluering av strafferettslige særreaksjoner.
- Stortingens vedtatt straffebud for å forlede eller utnytte noen til tigging.
- Lovforslag for å kriminalisere forberedelseshandlinger til seksuelle overgrep mot mindreårige (grooming).
- Tilrettelegging for etablering av "Barnas hus".
- Arbeidet med den spesielle delen i ny straffelov pågår.
- Lovendring for å kunne ratifisere FN-konvensjonen mot korrupsjon.
- Arrestordre – europeisk og nordisk avtale om utlevering av lovbrøyttere undertegnet.
- Justisministeren har tatt initiativ til nordisk påtalesamarbeid.
- Ny tvistelov vedtatt av Stortinget.
- Finnmarkskommisjon og Utmarksdomstol i Finnmark.
- Videreutvikling av Rådgivningskontorene for kriminalitetsofre.
- Økt bruk av konfliktrådene.
- Forslag nye lokaler Haugaland og Gjøvik tingrett.

Sivilrettslige tiltak:

- Styrking av innbyggernes rettssikkerhet i sivile saker i form av juridisk rådgivning og bedring av rettshjelpsordningen.
- Styrking av tomtfesternes rettigheter.
- Opplysningsplikten ved markedsføring av lån utvides til plikt om å opplyse om effektiv rente og andre kostnader ved markedsføring av lånetilbud.
- Større åpenhet og økt aksjonærinnflytelse på lederlønnfastsettelsen i allmennaksjeselskaper.
- Kjønsrepresentasjon i styrene i allmennaksjeselskaper.
- Europeisk samvirkeforetak – ny foretaksform.
- Gransking etter frifinnelsen av Fritz Moen.

Nært og sterkt politi:

- Styrket politi. 127 millioner kroner for å sikre tilstrekkelig beredskap, ressurser og tilgjengelighet. Omdisponert 30 millioner til anskaffelser av biler, verneutstyr og pistoler, noe som vil lette trykket på politidistriktenes driftsbudsjetter i 2007.
- Ny handlingsplan mot menneskehandel.
- Intensivert innsats mot økonomisk kriminalitet.
- Forsterket internasjonalt samarbeid.
- Tiltak som kan virke gjenopprettende og forsonende ("restorative justice") for alle som er berørt av kriminelle handlinger.
- Tilrettelagt for forsøk med omvendt voldsalarm.
- Nedsettelse av voldtektsutvalg.
- Psykiske syke – styrket samarbeid mellom helsetjenesten og politiet.
- Nedsatt offentlig utvalg som skal utrede og foreslå tiltak som kan bedre situasjonen for kvinner og menn som har blitt utsatt for voldtekt og annen seksualisert vold.
- Skjerpet straff for vold i nære relasjoner (Såkalte familievold).
- Utredet ordning med Politiråd for å gi politi og kommune bedre innsikt i hverandres oppgaver og utfordringer.
- Forsterket innsats mot hatkriminalitet.
- Styrket og bedre koordinert innsats mot gjengkriminalitet.
- Mer synlig og effektivt politi gjennom samlokalisering med offentlige servicekontorer.
- Privat fangetransport avviklet. Et offentlig ansvar.
- Styrket forebygging mot vinningskriminalitet i Oslo.
- Forslag til nye regler for politiets utlendingsinternat på Trandum.
- Klargjort ansvars- og oppgavefordeling mellom politiet og helsetjenesten i forhold til psykisk syke.

Redning- og beredskap:

- Krisestøtteenhet etablert. Kompetansekrav til deltidsbrannmenn etablert.
- Redusert sivil tjenesteplikt. Redningshelikoptertjenesten styrket – innføring av tilstedevakt. Stortinget vedtatt første byggetrinn av felles radiosamband. Nødnett.

Svalbard:

- Forslag om eget skattefradrag fra 2006.
- Tillegg i barnetrygden foreslått.
- Redningsberedskap på Svalbard.

Vold i nære relasjoner:

- Intensiverer arbeidet mot vold i nære relasjoner. Skape en sosial og kulturell aksept for å snakke om vold i nære relasjoner – taushet bidrar til at volden får fortsette.
- Opprettet to nye rådgivningskontorer for voldsofre.
- Voldsutøveren skal stilles til ansvar – Pilotprosjekt med omvendt voldsalarm.
- Voldsspiralen skal stoppes - Utvikle et landsdekkende tilbud til voldsutøvere, med ATV som sentral aktør.
- Bryte tausheten "Si ifra" – håper å iverksette kampanje for å synliggjøre vold i nære relasjoner. Styrke politiets arbeid – fra familievoldskoordinatorer til familievoldsteam. Kunnskapen om vold i nære relasjoner skal styrkes i straffesakskjeden – internopplæring i domstolene, politiet og i påtalemyndigheten. 24 timers hjelpetelefon for ofre.
- Styrking av bistandsadvokatorordningen og andre rettshjelpsordninger.
- Sammensatte behov skal møtes med samordnet bistand.

Justispolitiske saker regjeringen kommer med i 2007:

Styrket kriminalomsorg:

- Endringer i straffegjennomføringsloven. Tiltak for å avvikle soningskøen og bedre innholdet i soningen.
- Stortingsmelding om kriminalomsorgen. Meldingen skal trekke opp rammene for reformer og utvikling av fremtidens kriminalomsorg, og vil også vurdere de organisatoriske rammene for kriminalomsorgens virksomhet. (Fremmes først i 2008)

Alternative tiltak og innhold i soningen:

- Rusmestringsenheter opprettes i noen fengsler for å gi innsatte bedre mulighet for rusbehandling og rehabilitering inne i fengselet.
- I tillegg til de 248 nye fengselsplassene som er under arbeid i 2006 skal 68 nye fengselsplasser ferdigstilles i 2007:
 - Ullersmo fengsel (utvidelse) 10 plasser
 - Vik fengsel (utvidelse) 14 plasser
 - Ravneberget fengsel (utvidelse) 15 plasser
 - Hof fengsel (utvidelse) 4 plasser
 - Fauske (ny) 15 plasser
 - Bruvoll fengsel (utvidelse) 10 plasser
 - Bygging av nytt fengsel i Halden er startet. Ferdigstilling er planlagt i 2009 med 251 nye plasser, totalkostnad ca 1,1 milliarder kroner.

Hurtigere straffesakskjede:

- Pilotprosjekt Barnas Hus etableres.
- Etablere landsdekkende hjelpe- og behandlingstilbud til voldsutøvere.
- Gjennomgå praksis og lovverk for å sikre et hensiktsmessig og effektivt lovverk for inndragning.
- Endringer i straffeprosessloven mv. for å fremme hurtigere behandling av straffesaker (fremmes ved årsskiftet 2007/2008)
- Ot.prp. om nordisk arrestordre (overlevering av lovbrytere mellom de nordiske land)

Sivilrettslige tiltak:

- Lovendringer i forbindelse med elektroniske dokumenter.
- Evaluering av stykkprisforskriften.
- Rasjonalisering av konkursbobehandlingen ved økt bruk av elektronisk kommunikasjon.
- Gjennomgang av rettshjelpordningen for å ivareta rettshjelpstilbudene. Ferdigstilles 01.12.2008
- Evaluere Innstillingsrådet for dommere og Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.
- Proposisjon om endringer i voldsoffererstatningsloven – "for å bedre erstatningsordningene for volds- og kriminalitetsofre".

Nært og sterkt politi:

- Øke bemanningen i politiet. Studentopptaket ved Politihøgskolen økes til 432 studenter.
- Tilleggsgebyr for avholdt tvangsforretning tas bort og gebyr for begjæring av tvangsforretning endres. Samlet er dette anslått til ca 230 mill kr.
- Videreutvikler og gjennomfører samarbeidet mellom politidistrikt og kommune (Politiråd).
- Etatene skal bli mer synlig og effektiv blant annet ved å gjennomgå muligheten for samlokalisering med offentlige servicekontorer der dette er hensiktsmessig.
- Oppmyking i sentrale føringer for lokal organisering. Saker hvor det er enighet lokalt om grensereguleringer med formål å styrke distriktets evne til en effektiv kriminalitetsbekjempelse og en bedre publikumstjeneste, kan i 2007 oversendes departementet for videre behandling.
- Nødvendig utskiftning av tunge verneverster i alle politidistrikt
- Viderefører innsatsen mot gjenkriminalitet. Sektorvis og interdepartementalt.

Vold i nære relasjoner:

- Endringer om ofrenes stilling i straffesaker.
- Det skal utarbeides ny handlingsplan "om vold i nære relasjoner".

Svalbard:

- Forskrift om stenging av fiskeriaktivitet i deler av Kongsfjorden for å beskytte forskningsaktiviteten i Ny-Ålesund.
- Innføring av eget skattefradrag, samt et tillegg i barnetrygden for befolkningen på Svalbard.

Lover:

- Ot.prp. om straffebestemmelser i straffeloven 2005 (første delproposisjon, om bl.a. rikets sikkerhet og folkemord; fremmes høsten 2007).
- Ot.prp. om endringer i straffeprosessloven mv. for å styrke fornærmedes rettsstilling (fremmes sommeren 2007).
- Ot.prp. om endringer i forsikringsavtaleloven (bruk av helseopplysninger, forbud mot usaklig nektelse av forsikringsavtale).
- Ot.prp. om endringer i sjøloven (regler om erstatning for skade ved bunkersoljesøl og utslipp av farlige stoffer; bygger på internasjonale konvensjoner).
- Ot.prp. om ny lov om varemerker.
- Høringsnotat om samboeres rett til arv og uskifte (sendes ut tidlig på året).

Redning- og beredskap:

- Gjennomfører første byggetrinn av felles radiosamband. Nødnett.
- Videreføre arbeidet med å etablere avtale for drift av ny redningshelikopterbase i Florø.
- Etablere døgnkontinuerlig tilstedevakt ved redningshelikopterbasen i Bodø. Planlegge opprettelse av døgnkontinuerlig tilstedevakt ved de resterende redningshelikopterbasene på Rygge og Ørland
- Videreføre prosessen med anskaffelse av nye redningshelikoptre.
- Revidere Sivilforsvarsloven. Det skal lages høringsutkast til ny lov. Lovforslaget skal etter planen fremmes i 2008, men mye av arbeidet vil bli utført i 2007.
- Stortingsmelding om samfunnssikkerhet. Fremmes våren 2008. Deler av meldingen blir også oppfølging av infrastrukturutvalget.
- Sikring av landets kritiske infrastruktur. Rapport fra infrastrukturutvalget skal følges opp. Oppfølgingen vil inngå i stortingsmelding om samfunnssikkerhet som skal fremmes våren 2008.
- Stortingsmelding om brannsikkerhet i bygg - forebyggende brannvernarbeid og beredskap mot brann.
- Ot.prp om tilsynsloven. Om endringer i lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (tilsynsloven) for blant annet å sikre effektiviteten i tilsynene med nettselskapene.